

Detaljbudget 2019

Botaniska trädgården

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	4
2 Mål och fokusområden	5
2.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen.....	5
2.1.1 Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland.....	5
2.1.1.1 Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land.....	5
2.1.1.2 Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften i Västra Götaland.....	5
2.1.2 Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska.....	5
2.1.2.1 Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv.....	5
2.1.3 Antalet nöjda resenärer med kollektivtrafiken ska öka i hela regionen.....	6
2.1.4 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska.....	6
2.1.4.1 Minska verksamheternas avfallsmängder och verka för cirkulära affärsmodeller samt skärpta miljökrav vid upphandlingar.....	6
2.1.4.2 Bättre möjligheter till livsmedels- och energiproduktion samt stimulera ökad användning av biogas.....	6
2.1.4.3 Utveckla Göteborgs Botaniska trädgård.....	6
2.1.5 Deltagandet i kulturlivet ska öka.....	7
2.1.5.1 Utveckla samverkan mellan VGRs kulturverksamheter och civilsamhället/det fria kulturlivet.....	7
2.1.5.2 Stärka barn och ungas möjligheter att delta i kulturlivet.....	7
2.2 En sammanhållen och tillgänglig hälso- och sjukvård som ges med högsta kvalitet och patientsäkerhet samt som alltid utgår ifrån den enskilda personens behov och erfarenheter.....	8
2.2.1 Den psykiska ohälsan ska minska och omhändertagande av personer med psykisk sjukdom ska förbättras.....	8
2.2.2 Den medicinska kvaliteten ska öka och den organisatoriska effektiviteten förbättras.....	8
2.3 Västra Götalandsregionen ska erbjuda god arbetsmiljö för medarbetarna, kunna behålla och rekrytera rätt kompetens.....	8
2.3.1 Möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling ska förbättras.....	8
2.3.1.1 Stimulera uppgiftsväxling, nya arbetssätt och arbetsrotation.....	8
2.3.1.2 Fortsätta utveckla modellen för lönekarriär och kompetensutveckling.....	8

2.3.2	Arbetsmiljön ska förbättras och sjukfrånvaron ska minska	8
2.3.2.1	Systematisera arbetsmiljöarbetet, breddinföra goda exempel och utveckla det hälsofrämjande arbetet.....	8
2.3.2.2	Utveckla och erbjuda moderna anställningsformer samt pröva arbetstidsmodeller.....	9
3	Ökat fokus på kostnadskontroll, ekonomi i balans, tillgänglighet och produktivitet.....	10
3.1	Kostnadskontroll samt ekonomi och verksamhet i balans	10
4	Ekonomiska förutsättningar	11
4.1	Ekonomiskt resultat.....	11
4.1.1	SD05 Sammanställd detaljbudget Utförare regional utveckling.....	11
4.2	Eget kapital och obeskattade reserver	11
4.3	Investeringar.....	11
5	Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse	12

Bilagor

Bilaga 1: GBT 2018-00135-3 Protokollsutdrag från styrelsen för Göteborgs botaniska trädgårds sammanträde 1938181_1_1

1 Sammanfattning

Botaniska tillhör även under 2019 ett av **regionens fokusområden**. I likhet med föregående år präglas verksamheten i stor omfattning av **fastighetsfrågor**. Planeringen inför **nya växthus med besökscentrum** fortsätter. Systemhandlingar färdigställs under våren och i samband med det söks bygglov och beslut för genomförande. En nödvändig förutsättning för att hålla tidsplanen är dels möjligheten att kunna täcka merkostnader via medel från miljönämnden, dels att detaljplanering kan fortsätta under beredningsprocessen för genomförandebeslut. En lösning för hur finansiering kan lösas för framtida merkostnader under byggtiden, förvaltningens egna investeringskostnader, samt slutliga hyreskostnader behöver arbetas fram i dialog mellan utförare, beställare och ägare.

Västfastigheter räknar med att färdigställa en fastighetsutvecklingsplan för Botaniska samt en förstudie för förbindelse mellan Sahlgrenska och Botaniska i början av 2019.

Byggnation av en ny, provisorisk ekonomigård pågår. Nya lokaler beräknas kunna tas i bruk under våren 2019.

Ytterligare dagvatten-åtgärder planeras, under förutsättning att det finns utrymme i Västfastigheters budget.

Det publika och pedagogiska temat under 2019 handlar om **pollinatörer** och deras betydelse för människan och den biologiska mångfalden.

Samarbetet med Göteborgs universitet fortsätter att utvecklas. **Gothenburg Global Biodiversity Center (GGBC)** är en samarbetsplattform som inrättats av Göteborgs universitet med syftet att ge förutsättningar för världsledande biodiversitetsforskning och fördjupad dialog med allmänhet och samhälle. Botaniska ingår som en partner i centret som omfattar forskningsinstitutioner på Göteborgs universitet och Chalmers, förvaltare av biologiska samlingar samt publika aktörer som ex. Havets Hus, Nordens Ark, Universeum och Naturhistoriska museet i Göteborg.

Gröna Rehab arbetar även 2019 på uppdrag av Personalutskottet. En utredning av möjligheten att starta fler liknade verksamheter på annat håll i regionen undersöks under 2019.

2 Mål och fokusområden

2.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen

2.1.1 Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland

2.1.1.1 Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land

Fokusområdet är inte centralt för Botaniska och inga specifika delmål eller nyckeltal har definierats. Botaniska bidrar ändå till måluppfyllelse genom att:

- Bidra med kompetens i ledningsgrupp för trädgårdsmästare inom utemiljö, anordnad av regionala biologiska yrkeshögskolan och Naturbruksförvaltningen.
- Erbjud praktikutbildning för trädgårdsutbildning på olika nivåer.
- Bidra till LONA-projektet Tremilaparken i samarbete med Göteborgsregionens kommunalförbund, Göteborgs Naturhistoriska Museum samt Göteborgs, Mölndals och Kungsbacka kommuner.

2.1.1.2 Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften i Västra Götaland

Fokusområdet är inte centralt för Botaniska och inga specifika delmål eller nyckeltal har definierats. Botaniska bidrar ändå till måluppfyllelse genom att:

- Tillsammans med Miljöavdelningen och Västfastigheter samverka med lokala företag i samband med planering av nya växthus

2.1.2 Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska

Botaniska bidrar till regional måluppfyllelse genom att:

- Sprida förvaltningens kompetens inom Grön rehabilitering genom studiebesök och föreläsningar. Intresset för Grön rehabilitering är oförändrat stort och Botaniskas Gröna Rehab fungerar som bollplank för nya verksamheter som startas upp i regionen.
- Sprida kunskap kring natur, livskvalitet och hälsa till beslutsfattare och lärare.
- Fungera som arena för verksamheter med ett hälsoperspektiv, ex. Hälsolotsen (vilken finansieras till 50% av VGR) och Hagabadets utomhusyoga.

2.1.2.1 Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv

Botaniska bidrar ändå till måluppfyllelse genom att:

- Erbjud kunskap om odling och utomhuspedagogik till särskolor, lärare och annan

personal inom LSS.

- Erbjuder praktikplatser för trädgårdsutbildning på olika nivåer.
- Fungera som en arena och ett bollplank för SFI.
- Delta i ett EU-projekt kring En trädgård för alla i samverkan med botaniska trädgårdar i Polen, Tjeckien och Ungern.
- Arbeta med arbetsmarknadssatsningar, regionens PILA och VIA program, erbjuda arbetsträning
- Utbilda trädgårdens personal i likabehandling vid minst två tillfällen.

2.1.3 Antalet nöjda resenärer med kollektivtrafiken ska öka i hela regionen

Botaniska arbetar för att tillgängligheten till trädgården med kollektivtrafik ska förbättras. Pågående strategier innefattar utredning av gångförbindelse mellan Sahlgrenska och Botaniska, bättre skyltning från hållplatser och inom Sahlgrenskas område, samt kontakt med Västtrafik och Trafikkontoret i Göteborg.

2.1.4 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska

- Aktiv intern miljögrupp
- Fortsatt utbyte av fordon och maskiner till fossilfri drift
- Hållbarhetsprogram för nya Växthus med besökscentrum

2.1.4.1 Minska verksamheternas avfallsmängder och verka för cirkulära affärsmodeller samt skärpta miljökrav vid upphandlingar

- Påverka utbudet via Marknadsplatsen
- Främja frö- och växtbytesdagar
- Förbättrad återvinningsfunktion

2.1.4.2 Bättre möjligheter till livsmedels- och energiproduktion samt stimulera ökad användning av biogas

- Samverkan med Naturbruk

2.1.4.3 Utveckla Göteborgs Botaniska trädgård

- Projektering Nya växthus – Västfastigheter, Akademiska hus, Göteborgs universitet, Chalmers, Turistrådet i Västsverige, Göteborg & Co m fl. Mål: Systemhandlingar färdiga under mars månad.
- Ökad tillgänglighet – fortsatt dialog Västtrafik, Göteborgs stad.
- Ny fastighetsutvecklingsplan. Mål: Färdig under mars månad (görs i Västfastigheters regi). Bygglov sökt. Genomförandebeslut sökt.
- Förbindelse över Vitsippsdalen – Västfastigheter, Sahlgrenska, Länsstyrelsen, Medicinarebergsprojektet. Mål: Färdig under mars månad (görs i Västfastigheters regi).

- Skötselansvar Änggårdsbergens naturreservat.Mål: Klargjort skötselansvar i ny skötselplan.
- Natur och trädgårdsturism – fortsatt dialog med Regional utveckling, Turistrådet i Västsverige, Göteborg & Co.
- Samarbete inom GGBC (Globalt biodiversitetscentrum vid GU) tillsammans med Nordens Ark, havets hus, Sjöfartsmuseet, Universeum, naturhistoriska och Botaniska.
Mål: gemensam workshop där pedagoger träffar forskare, samt två gemensamma publika event.
- Forskning, infrastruktur och utveckling – dialog och samarbete med Göteborgs universitet, Centrum för globala biodiversitetsstudier, Inst. f Kulturvård och Hantverkslaboratoriet i Mariestad, regionens FoU-verksamhet.
- Samverkan inom kulturområdet – fortsatt dialog med Kulturnämnden och kulturavdelningen, Västarvet, Kultur i Väst.
- Folkhälsoperspektivet – Gröna Rehab.Mål: full beläggning. Fortsatt dialog Folkhälsokommittén, Sahlgrenska, Personalstrategiska, Hälsan och Stressmedicin.
- Samverka med andra botaniska trädgårdar – delta i svenska och det europeiska nätverkssamarbeten.Mål: genomföra en nationell nätverksträff i Göteborg under oktober. Delta i två europeiska nätverksträffar.
- Utveckla forsknings- och samlingsarbeten med England, Kina, Iran och Georgien.

2.1.5 Deltagandet i kulturlivet ska öka

2.1.5.1 Utveckla samverkan mellan VGRs kulturverksamheter och civilsamhället/det fria kulturlivet

- Stärkt dialog/samarbete med Kulturnämnden och kulturavdelningen, Västarvet, Kultur i Väst.
- Samarbete med fria kulturutövare i samband med utställningar, events och andra publika aktiviteter.

2.1.5.2 Stärka barn och ungas möjligheter att delta i kulturlivet

- Fortsatt utveckling av Barnens Botaniska
- Informera om skol- och barnaktiviteter riktat till hela regionen.
- Uppsökande verksamhet.
- Skollektioner
- Lovaktiviteter
- Skolträdgård
- EU-projekt. Samarbete med botaniska trädgårdar i Tjeckien, Ungern och Polen för att uppleva trädgården med alla sinnen.

2.2 En sammanhållen och tillgänglig hälso- och sjukvård som ges med högsta kvalitet och patientsäkerhet samt som alltid utgår ifrån den enskilda personens behov och erfarenheter

2.2.1 Den psykiska ohälsan ska minska och omhändertagande av personer med psykisk sjukdom ska förbättras

Botaniska bidrar till måluppfyllnad genom att:

- Erbjuder rogivande och läkande miljöer för alla besökare inklusive Sahlgrenskas personal, patienter och deras anhöriga
- Beakta folkhälsoperspektivet i planering av nya växthus och besökscentrum
- Behandla stressrelaterad ohälsa (Gröna Rehab)
- Informera om kopplingen natur och hälsa genom föreläsningar och studiebesök
- Uppmuntra och utbilda lärare som vill använda utomhuspedagogik.

2.2.2 Den medicinska kvaliteten ska öka och den organisatoriska effektiviteten förbättras

Botaniska arbetar inte med målet.

2.3 Västra Götalandsregionen ska erbjuda god arbetsmiljö för medarbetarna, kunna behålla och rekrytera rätt kompetens

2.3.1 Möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling ska förbättras

2.3.1.1 Stimulera uppgiftsväxling, nya arbetssätt och arbetsrotation

Uppmuntra och underlätta erfarenhetsutbyte med andra trädgårdar i Västsverige och med andra botaniska trädgårdar.

2.3.1.2 Fortsätta utveckla modellen för lönekarriär och kompetensutveckling

Botaniska arbetar utifrån regionens modeller. Dialog med HR-stöd

2.3.2 Arbetsmiljön ska förbättras och sjukfrånvaron ska minska

2.3.2.1 Systematisera arbetsmiljöarbetet, breddinföra goda exempel och utveckla det hälsofrämjande arbetet

Fortsatt arbeta med ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Inkludera arbetsmiljöaspekter som en viktig del i planering av nya växthus.

Arbeta med risk- och konsekvensanalyser

Ett aktivt friskvårdsarbete med promenader, föreläsningar, massage mm

Fortsatt utveckling av rehabiliteringsprocessen med stöd av HR.

2.3.2.2 Utveckla och erbjuda moderna anställningsformer samt pröva arbetstidsmodeller

Förvaltningen använder de anställningsformer och arbetstidsmodeller som regionen kan erbjuda.

3 Ökat fokus på kostnadskontroll, ekonomi i balans, tillgänglighet och produktivitet

3.1 Kostnadskontroll samt ekonomi och verksamhet i balans

Botaniska räknar med att ha en budget i balans.

4 Ekonomiska förutsättningar

4.1 Ekonomiskt resultat

För 2019 så räknar förvaltningen med att ha en budget i balans för alla sina verksamheter. En förutsättning för detta är dock att förvaltningen kan fakturera miljönämnden projektkostnader upp till 4 mnkr som avser nya växthus och besökscentrum. Gröna Rehab får liksom föregående år uppdrag och finansiering från personalutskottet. Förvaltningen noterar att det inte skett någon uppskrivning av anslaget. Det i kombination med ökade sociala avgifter innebär ett besparingskrav på 1000 Tkr.

4.1.1 SD05 Sammanställd detaljbudget Utförare regional utveckling

Resultatbudget (mnkr)	Budget 1812	Prognos 1808	Budget 1912
Driftbidrag från nämnd inom regionen	32,9	32,9	33,6
Statsbidrag	0,9	0,9	1,3
Övriga erhållna bidrag	11,7	11,7	16,0
Biljettintäkter	0,0	0,0	0,0
Försäljning av tjänster	1,2	1,2	1,1
Hysesintäkter	0,7	0,7	0,7
Försäljning av material och varor	5,8	5,8	5,8
Övriga intäkter	0,2	0,2	0,8
Verksamhetens intäkter	53,4	53,4	59,2
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal	-35,1	-35,1	-38,2
Direkta trafik kostnader	0,0	0,0	0,0
Verksamhetsanknutna tjänster	0,0	0,0	0,0
Material och varor, inkl förbrukningsmaterial	-5,0	-5,0	-5,4
Lokal- och energikostnader	-6,0	-5,4	-6,7
Lämnade bidrag	0,0	0,0	0,0
Övriga tjänster, inkl konsultkostnader	-3,0	-3,6	-4,2
Avskrivningar	-2,0	-2,0	-2,0
Övriga kostnader	-2,0	-2,0	-2,2
Verksamhetens kostnader	-52,9	-52,9	-58,7
Finansiella intäkter/kostnader m.m.	-0,5	-0,5	-0,5
Obeskattade reserver	0,0	0,0	0,0
Resultat	0,0	0,0	0,0

4.2 Eget kapital och obeskattade reserver

Botaniska har inget eget kapital.

4.3 Investeringar

Botaniska har fått information från koncernekonomi om investeringsram. Totalt 4 mnkr, uppdelat på 1 mnkr fastighet och 3 mnkr utrustning. En stor del av utrymmet avseende utrustning kommer att tas i anspråk för att utrusta den provisoriska ekonomigården (verkstad och garage) som färdigställs under 2019.

5 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse

Uppdrag från Miljönämnden 2019 utgår från de långsiktiga inriktningsmål som fastställdes av regionfullmäktige 2016.

Mål 1

Göteborgs botaniska trädgård ska ha en så hög standard på växtsamlingarna och en tillgänglighet som möjliggör forskning och kvalificerad utbildning.

Styrdokument: En ledande kunskapsregion, prioriterat område i VG 2020

Planerade aktiviteter:

- Fortsatt utveckling av Iris, en externt tillgänglig växtdatabas.
- Fröutbyte med andra botaniska trädgårdar. För 2019 erbjuds fröutbyte digitalt. Antalet accessioner som görs tillgängliga beräknas vara lägre än föregående år, dels för att minska arbetsinsatsen men också för att kunna hantera nya riktlinjer kring hantering av biologiskt material enligt det s k Nagoyaprotokollet.
- Partnerskap i Globalt centrum för biodiversitetsforskning, en infrastruktur vid Göteborgs universitet. Under 2019 inleds ett europeiskt samarbete kring digitalisering och utbildning (SYNTHEsys, BiodivERsA). Två gemensamma publika aktiviteter planeras.
- Öka deltagande i regionala, nationella och internationella samarbeten kring biologiska samlingar. Botaniska kommer att stå värd för Nätverket för Svenska Botaniska Trädgårdars årsmöte i oktober. Liksom föregående år representerar Göteborgs botaniska Sverige i det europeiska konsortiet för botaniska trädgårdar.
- Upprätthålla växtsamlingarna genom skötsel, underhåll, förökning och nyinsamling. Under året förbereds flytt av klonarkiv, pga växthusbygge.
- Utplantering av träd i amerikanska arboretet.

Mål 2

Göteborgs botaniska trädgård ska nå barn och unga i hela Västra Götaland

Styrdokument: En ledande kunskapsregion, prioriterat område i VG 2020

Planerade aktiviteter:

- Lärarfortbildning
- Uppsökande verksamhet
- Tävlning för femteklassare. Planen för året är att sprida den populära tävlingen till andra delar av regionen.
- Satsning på särskola
- Workshop för pedagoger från bla Naturhistoriska, Universeum, Havets Hus, Sjöfartsmuseet och Nordens Ark, dels för erfarenhetsutbyte men också för att koppla samman forskning och undervisning.
- Samarbete med Göteborgs universitet
- Informationsspridning, bl a genom Youtube
- Nyhetsbrev som skickas till regionens skolor

Mål 3

Botaniska trädgården ska vara en angelägenhet för hela Västra Götaland.

Styrdokument: En region för alla, prioriterat område i VG 2020

Mål 1, 2 och 4 bidrar till måluppfyllelse för mål 3,

Därutöver planerade aktiviteter:

- Behandling och förebyggande av stressrelaterad ohälsa (Gröna Rehab). Målet är att verksamheten är fullbelagd, liksom tidigare år. En utredning kring möjligheten att inrätta fler liknande verksamheter i regionen har föreslagits av personalutskottet.
- Studiebesök, föreläsningar och informationsmaterial, ex kring invasiva växter eller bevarandeprojekt
- Workshops och konferenser
- Samarbete med Turistrådet angående natur- och trädgårdsturism
- Riktat samarbete med olika kommuner
- Bevarande av utrotningshotade västsvenska arter. Stödutplanteringar och fröbank Fjädergräs, Ostronört, Mosippa och Martorn.

Mål 4

Göteborgs botaniska trädgårds unika verksamhet ska vara en del av besöksnäringen i Västra Götaland

Styrdokument: En region som syns och engagerar, prioriterat område i VG 2020

Planerade aktiviteter:

- Skötsel och utveckling/utformning av trädgårdens anläggningar
- Program- och utställningsverksamhet. Temat för 2019 är pollinatörer och deras kritiska betydelse för människor och natur.
- Fortsatt utveckling av skyltsystem och informationsmaterial

Mål 5

Botaniska trädgården ska vara en verksamhet med internationell lyskraft som syns och engagerar

Styrdokument: En region som syns och engagerar, prioriterat område i VG 2020

Planerade aktiviteter:

- Planering av nya växthus och besökscentrum
- Kontakt med internationella organisationer och media

Biologisk mångfald:

Nästan all verksamhet vid Botaniska har en stark koppling till biologisk mångfald. Exempel på aktiviteter som planeras är inventering, utställning om pollinatörer, fortsatt sanering av invasiva växter, samt bevarande av västsvenska hotade arter.

Planerad användning av statliga medel för **miljöforskningsinformation**: Fortsatt finansiering av en halvtidstjänst. Aktiviteter: Främja Globalt centrum för biodiversitetsforskning, hålla hemsida och facebook uppdaterade med forskningsinformation, koordinera utåtriktade verksamheter som ex Biologiska Mångfaldens dag, samt vara ett administrativt stöd för samarbetsrådet.